

Op te bergen
in de band van
25/26 juni 2008

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

---

van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn

---

gehouden op 11 juni 2008

INHOUD

Opening	3
Vaststelling agenda	3
Verslag vergadering 21 mei 2008 en lijst van toezeggingen	3
Ingekomen stukken	4
Rondvraag	4
Statenstuk 2008-332 Voorjaarsnota 2008	4
Concept-Sociale Agenda 2009-2012	8
- Concept-Beleidsinstrumenten Sociale en Culturele Agenda 2009-2012	
Concept-Culturele Agenda 2009-2012	19
- Concept-Beleidsinstrumenten Sociale en Culturele Agenda 2009-2012	
Mededelingen	26
Sluiting	26
Toezeggingen	27

STATENCOMMISSIE CULTUUR EN WELZIJN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn, gehouden op 11 juni 2008 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

J. Slagter (voorzitter)
H. Beerda (PvdA)
H.H. van de Boer (VVD)
D.B. Dijkstra (CDA)
R.D. Esseveld (SP)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
E. Hemsteede (PvdA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
K. Kuipers (GroenLinks)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuijzen (CDA)
mevrouw J.H. Mustamu (PvdA)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
mevrouw G.H. Smith (GroenLinks)
mevrouw M. Stijkel-Kuijpers (ChristenUnie)
J. Vester (SP)
B.J. Ziengs (VVD)

Voorts aanwezig:

H. Baas (ChristenUnie, gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (VVD, gedeputeerde)
R.W. Munnikma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw A.J. de Leeuw (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig:

T. Stelpstra (ChristenUnie)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering en deelt mee bericht van verhindering te hebben ontvangen van de heer Stelpstra.

2. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform het ontwerp vastgesteld.

3. Verslag vergadering 21 mei 2008 en de lijst van toezeggingen

De VOORZITTER deelt mee dat mevrouw Klip in het verslag vermeld wil zien dat zij met kennisgeving afwezig was.

Het verslag wordt, inclusief deze wijziging, conform het ontwerp vastgesteld.

De VOORZITTER meldt dat toezegging nummer 3 op de kortetermijnlijst afgevinkt kan worden.

4. Ingekomen stukken

De heer BEERDA vindt het onderzoeksrapport over senioreneconomie het bespreken waard voor een volgende vergadering.

De heer VAN DE BOER steunt het voorstel, gelet op de vele keren dat dit onderwerp al aan de orde is geweest. Het moet erom gaan wat de provincie doet.

Mevrouw MASTWIJK steunt het voorstel.

De overige ingekomen stukken, inclusief aanvulling, worden conform de voorgestelde behandeling afgedaan.

5. Rondvraag

Van de gelegenheid tot het stellen van een rondvraag wordt geen gebruikgemaakt.

6. Statenstuk 2008-232, Voorjaarsnota 2008 (inclusief 2e wijziging Begroting 2008)

De heer VAN DE BOER vraagt naar het behoud van cultureel erfgoed, punt 2.9, bladzijde 20. De ontwikkeling met de oude kerken in Drenthe is immers zorgwekkend. Er zijn pogingen om een geselecteerd aantal daarvan te behouden. Gelet op het belang hiervan voor het Drentse cultuurerfgoed zal de VVD-fractie bij de Algemene Beschouwingen met een motie komen voor behoud van oude Drentse kerken. In de Voorjaarsnota staat dat er nauwelijks gebruik gemaakt is van de procedure vermeld in artikel 3, derde lid, van de Algemene subsidieverordening (ASV). Dat is verbazingwekkend, omdat het college in dit verband wijst op de toegenomen bureaucratie. Hoe kan dat? De voortgang in de afhandeling van aanvragen kan versneld worden door aan de subsidieverordening toe te voegen dat PS daarover in de volgende vergadering kunnen spreken. Dat limiteert de periode van afhandeling, los van het zomerreces, tot maximaal één maand.

De toezegging van GS om een actieve informatieplicht in te vullen valt in goede aarde. Dit voorkomt immers verrassingen.

Bij de behandeling van de Voorjaarsnota PLUS is gepleit voor het stimuleren van zogenaamde "technasia". Het gaat om havo-vwo-curricula voor leerlingen die willen kiezen voor een technische opleiding. Wat is de stand van zaken? Wat hebben de activiteiten van gedeputeerde Haarsma opgeleverd? Zijn er problemen met voorbereiding en uitvoering? Is er een financiële noodzaak om dit initiatief te stimuleren? Op bladzijde 19 staat onder 2.6 dat de provincie in samenspraak met Drentse scholieren, scholen en gemeenten een provinciebreed sportstimuleringsproject wil opzetten. Wat is het verschil met Drenthe beweegt!? Het project is nogal vaag. Hoe stelt het college zich dit in de praktijk voor?

De heer BEERDA vindt het lastig om zaken te bespreken en keuzes te maken terwijl het rapport Amen is geen Amsterdam, over de kerntaken van de provincie Drenthe, nog niet is besproken. Dat betekent dat er nog geen definitieve keuzes gemaakt kunnen worden. Het is nog niet duidelijk wat de kerntaken van de provincie moeten zijn. Ook de politiek van wortel en stok bij cultuurinstellingen van cultuurminister Plasterk is van invloed. Wat doet de provincie bijvoorbeeld als er niet genoeg geld uit de markt komt? Bij onderwijs stelt het college voor nogal wat middelen te stoppen in het thema Kansen voor onderwijs. Onduidelijk blijft echter hoeveel rijksmiddelen via bijvoorbeeld het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) vrijkomen.

De Voorjaarsnota stemt tot tevredenheid: Drenthe is een financieel gezonde provincie met een college dat voldoende ambities heeft.

Gezien positie en functie van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork zijn de daarvoor voorgestelde middelen erg mager. De plannen van directeur Mulder voor aankoop van de woning van de kampcommandant en voor een andere wijze van exposeren zijn immers de moeite waard. Hier ligt bovendien een goede kans voor samenwerking met hogescholen, gericht op de internationale academische samenwerking van het centrum.

Mevrouw PANNEKOEK herinnert eraan dat de VVD-fractie samen met de PvdA-fractie in de vorige collegeperiode extra geld van de provincie voor Westerbork op tafel heeft gekregen. In de stukken staat bovendien de intentie van het college om Westerbork, samen met andere herinneringscentra, mee te nemen in internationaal verband.

De heer BEERDA denkt dat de internationale samenwerking volledig uitgebuit moet worden. Als de andere fracties het ook een goed idee vinden, moet nagedacht worden over de vormgeving daarvan. Een onderbelichte problematiek is de verslaving in Drenthe, die 24.000 mensen met een verslavingsprobleem kent, variërend van harddrugs tot alcohol. De provincie moet hierbij samenwerken met gemeenten en betrokken instellingen.

Mevrouw PANNEKOEK merkt op dat de gemeente De Wolden op dit vlak een ketenbeleid heeft ingevoerd. Dit is toch bij uitstek een gemeentelijke taak?

De heer BEERDA beaamt dat ketenbeleid bij de gemeente thuishoort.

Mevrouw PANNEKOEK vraagt wat er dan voor de provincie is weggelegd bij verslavingszorg.

De heer BEERDA antwoordt duidelijk te willen maken dat het verslavingsprobleem onvoldoende onderkend wordt. De provincie moet dit punt oppakken samen met gemeenten en de betrokken instellingen. Dat laat de vraag onverlet welke rol de provincie hierbij precies heeft in het licht van de discussie over de kerntaken van de provincie.

Mevrouw STIJKEL is geschrokken van de ernstige situatie in Borger-Odoorn, waar jonge kinderen al met verslaving in aanraking komen. Een provinciaal beleid is dan ook van harte welkom.

De heer BEERDA hoort dit graag.

Overigens is de kans groot dat de PvdA-fractie de koers van de VVD-fractie bij de ASV steunt.

Mevrouw KAAL heeft grote verwachtingen van de nieuwe centra voor jeugd en gezin. Wat is echter de stand van zaken bij voortgang en opbouw? Ligt een en ander op schema? Welke afspraken zijn met gemeenten gemaakt? Heeft het college vertrouwen in goede uitwerking? Is het wel de bedoeling dat elke gemeente het centrum anders inricht?

Volgens de Voorjaarsnota willen GS jeugdzorg in elke onderwijsinstelling herkenbaar aanwezig hebben. Dat is van belang voor het opvangen van signalen over opgroeiende kinderen op scholen. Hoe werkt de gedeputeerde aan deze ambitie? Voor wat en wie moet jeugdzorg herkenbaar zijn?

Een coördinator of casemanager binnen de jeugdzorg wordt node gemist. Hiervan is ook sprake in het BMC-rapport. Deze managers moeten de voortgang bewaken, doelen stellen en vragen beantwoorden. Heeft de gedeputeerde al zicht op welke sportevenementen Drenthe de komende jaren organiseert? De Topsportnota zou verwerkt worden in de Sociale Agenda. Daarvan is echter weinig terug te vinden. Is de ambitie om 90% van de jongeren tussen 6 en 19 jaar aan het sporten te helpen realistisch? De € 1,2 miljoen van de Vuelta voor de breedtesport wordt over vier jaar uitgesmeerd. Is dat geen verkapt structurele subsidie? Is dit bovendien wel in de geest van de PvdA-motie over dit onderwerp?

Is de breedtesport hierbij gebaat? Wordt zo de doelstelling van de provincie gehaald? Wordt de breed-

tesport daarmee niet erg afhankelijk van wat aan topsport wordt georganiseerd? Wat is hierop de reactie van de PvdA-fractie?

De heer VAN DE BOER vraagt of in breedtesport ook plaats moet zijn voor gehandicaptensport.

Mevrouw KAAL beaamt dat breedtesport inhoudt dat iedereen aan sport moet kunnen meedoen. Het is verbazingwekkend dat het onderdeel "Mijn Omgeving" uit de Voorjaarsnota en de Sociale Agenda is gehaald. De verwarring van de heer Beerda is bovendien herkenbaar. Er lopen met de nota, de agenda en het rapport Amen is geen Amsterdam, zaken door elkaar. De sociale component wordt zo uit de rapporten gehaald.

Teleurstellend is dat de terugtrekkende rol van de provincie rigoureuus wordt aangepakt. Het moet vooral gaan om een andere rol, ook omdat gemeenten en organisaties behoefte hebben aan een duidelijke visie van de provincie. Dat geldt bijvoorbeeld bij thema's als de leefbaarheid van het platteland en de vergrijzing. Is de sociale component voldoende gewaarborgd? Of is de markt in staat om dit alles op te vangen?

De heer ESSEVELD vraagt om de breedtesport te verduidelijken. Om wie gaat het daarbij: ouderen, jongeren of ook gehandicapten? De Vuelta kost € 600.000,-- en levert vervolgens € 1,2 miljoen op voor de breedtesport. Is het echter wel een goed idee om dit bedrag over vier jaar uit te smeren? Wordt het daarna een structurele subsidie? Wordt de subsidie volgend jaar, in 2010 of bij een nieuw topsportevenement structureel verhoogd?

Vreemd is dat op bladzijde 20 sprake is van extra inzet breedtesport in relatie tot topsportevenementen. In de Recapitulatie tweede wijziging Begroting 2008 heet dit ineens: Kansen voor sport, Drenthe profileren als sportprovincie. Wat wordt hier bedoeld? Is het doel om 90% van de jongeren aan het sporten te krijgen wel realistisch? In diezelfde recapitulatie zijn het Cultureel Kwartier en het depot in Nuis ineens verdwenen, evenals de start van de Vuelta. Waarom is dat?

Mevrouw SMITH is akkoord met de extra inzet op Triple P en Signs of Safety, omdat die kunnen bijdragen aan oplossingen bij de jeugdzorg. Naar toepassing van programma's zoals FST en MST voor strafrechtelijk geplaatste jeugdigen is onderzoek gedaan door GroenLinks. Zij verwijst naar een folder met diverse ideeën en voorstellen, waarmee haar fractie komt bij de Algemene Beschouwingen.

Het Onderwijskansenplan wordt belangstellend tegemoet gezien. Is de € 1,6 miljoen van staatssecretaris Dijkzema (Onderwijs) cofinanciering of extra? De opzet van het plan, met € 500.000,-- voor de komende drie jaar, is akkoord.

Het randprogramma bij de breedtesport stemt tot tevredenheid. Onduidelijk echter is of in het bedrag van € 1,2 miljoen ook cultuur en recreatie inbegrepen zijn. De reserve voor sociaal-culturele ontwikkelingen moet gestort worden in de algemene reserve in plaats van in het Stimuleringsfonds.

Het voorstel om artikel 3, derde lid, van de ASV te schrappen is akkoord. Het college kan daarmee zelfstandig oordelen over eenmalige prestatiesubsidies. Dat kan overigens alleen als er een post op de Begroting staat waarbinnen de doelstellingen van de subsidie passen of als het gaat om de post Onvoorzien. Voorwaarde is wel dat PS eerder op de hoogte van een besluit worden gesteld dan de pers.

Mevrouw STIJKEL stelt de heer Beerda voor om contact op te nemen met zijn landelijke partijorganisatie. Dat kan helpen om de verslavingszorg op de agenda te zetten.

De opmerking van de heer Beerda over de verwarrende situatie wordt gedeeld. Dat geldt ook voor de opmerking van mevrouw Kaal over het verdwijnen van "Mijn omgeving".

De VOORZITTER wijst erop dat sommige vragen het bereik van dit agendapunt te buiten gaan. Die worden op een ander moment van antwoord voorzien.

Mevrouw HAARSMA stelt vast dat er terecht veel aandacht besteed wordt aan sport. Bij de behandeling van de Sociale Agenda zal ingegaan worden op wat de provincie met sport beoogt.

Er is veel gebeurd om technasia te ontwikkelen. Het Hondsrugcollege in Emmen trekt dit geheel, waarvan nog vier scholen deel uitmaken. Een extra school heeft om bedenktijd gevraagd. Doel is om het nieuwe schooljaar in september met een "technasium" van start te gaan. Bij het maandelijkse ambtelijke overleg hierover is de provincie betrokken. Behoeftte aan geld is er altijd. De voortgang wordt echter niet belemmerd omdat de provincie geen middelen bijlegt.

De heer VAN DE BOER vraagt of er geld nodig is om de zaak van de grond te krijgen.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat er geen extra geld van de provincie nodig is. De eigen middelen zijn voldoende.

Voor 18 juni staat een bijeenkomst gepland om het meerjarig beleidskader voor de jeugdzorg te bespreken met de commissie. Alle vragen over de jeugdzorg kunnen dan van antwoord worden voorzien.

Mevrouw KLIP wijst erop dat het Herinneringscentrum Kamp Westerbork een van de vijf musea is die de provincie boven het maaiveld uit wil tillen. In de Voorjaarsnota PLUS voor 2007 en in de Begroting 2008 is voor de periode 2009-2011 extra geld opgenomen. De gedetailleerde toedeling van de middelen voor alle musea is echter pas onderwerp van de definitieve Culturele Agenda. De provincie is via het traject Studio 13 nog met de gemeenten in overleg. De wens van de heer Beerda is in feite dus al gehonoreerd.

De aankoop van het depot in Nuis staat niet in de recapitulatie omdat het depot slechts een middel is voor uitvoering van beleid. Het college vraagt de staten akkoord te gaan met een eenmalige investering om samen met Groningen en Friesland een extra loods aan te kopen.

De heer MUNNIKSMA is benieuwd naar de motie van de VVD-fractie over het behoud van oude kerken in Drenthe.

Er is inderdaad sprake van de nodige bewegingen rondom de Cultuuragenda. De vierjarige aanpak van de provincie hangt immers af van de vierjarige aanpak van het Rijk. Dit spel moet de provincie gewoon goed proberen te spelen.

De heer BAAS stelt voor om de vraag van de heer Van de Boer over artikel 3 van de ASV te behandelen in de Statencommissie BFE.

De heer VAN DE BOER is akkoord.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw SMITH herhaalt de vraag of de € 1,6 miljoen van het Rijk voor het onderwijskansenplan cofinanciering is of extra.

Mevrouw HAARSMA bevestigt dat het om een extra bedrag gaat, dat vooral in het Veenkoloniale gebied wordt ingezet.

Het onderdeel "Mijn omgeving" is inderdaad uit de Sociale Agenda geschrapt. Dat wordt nader behandeld bij het volgende agendapunt.

Mevrouw KAAL legt uit dat het voor de voorbereiding van de AB nodig is dat de vragen over jeugdzorg eerder worden beantwoord dan 18 juni aanstaande.

Mevrouw HAARSMA zegt druk doende te zijn met de centra voor jeugd en gezin. In 2012 moeten die er in alle gemeenten zijn. De hoofdlijn is daarbij overal hetzelfde, maar er mag best verschil in uitvoering en maatwerk zijn tussen bijvoorbeeld Emmen en een plattelandsgemeente. Voorwaarde is wel dat Jeugdzorg Drenthe erbij betrokken moet zijn. Voor de buitenwacht is enige uniformiteit noodzakelijk. In het BMC-rapport is de casemanager prominent naar voren gekomen. Op dit moment wordt aan een verbeterplan gewerkt, met een duidelijke rol voor de casemanager.

De heer BEERDA merkt op dat de plannen met de breedtesport niet geheel conform de PvdA-motie zijn. Breedtesport moet gebed zijn in verenigingen en niet in ondersteuning door kaderorganisaties. Het bedrag over een paar jaar uitsmeren is een prima idee. Dat breedtesport daarmee afhankelijk wordt van topsport is echter niet de bedoeling. Een nieuw topsportevenement in Drenthe betekent gewoon extra geld voor de breedtesport.

De VOORZITTER stelt vast dat het statenstuk de B-status behoudt.

7. Concept-Sociale Agenda 2009-2012, toegezonden bij brief van gedeputeerde staten van 29 mei 2008, Concept-Beleidsinstrumenten Sociale en Culturele Agenda 2009-2012

De VOORZITTER benadrukt dat het een behandeling op hoofdlijnen is, waarin suggesties aan het college meegegeven kunnen worden. Het stuk gaat tot 1 augustus de inspraakprocedure in. De fracties gaan ook nog het veld in. Dat leidt tot een tweede concept, waarna in december 2008 een "final touch" aangebracht kan worden.

Spreekrecht

De heer KEEGSTRA, directeur Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe (BOKD), spreekt zijn bezorgdheid uit over het toekomstig plattelandsbeleid van de provincie Drenthe. Het werken met projecten is een wereld van bureaucratie en rompslomp. De voorstellen van de provincie zullen voor de BOKD dan ook grote gevolgen hebben.

De BOKD is betrokken geweest bij het voortraject van de conceptnota, specifiek bij de pijler Mijn omgeving. Het gaat over leefbaarheid van dorpen en wijken, geschikte huisvesting en bereikbare voorzieningen, voldoende vrijwilligers en mantelzorgers en ondersteuning voor hun inzet voor gezond leven, werken en recreëren. Blijkbaar is in de besluitvorming iets radicaal gebeurd, want de pijler Mijn omgeving is gewoonweg geschrapt.

Een leefbaar platteland is nog steeds een zeer belangrijk thema. Vrijwillige inzet en bewonersparticipatie zijn daarbij noodzakelijk voor kwaliteit van plannen: geen maatwerk, geen draagvlak, geen duurzame investeringen. In het provinciaal omgevingsbeleid komen deze thema's niet terug. Deze pijler binnen het sociaal beleid is echter de verbindingsschakel tussen fysieke en sociale thema's op het platteland. Van een integrale benadering kan zonder deze pijler dan ook geen sprake zijn. De werkpraktijk laat zien dat provinciale inzet op de thema's Vrijwillige inzet en Bewonersparticipatie daarom noodzakelijk is.

Het schrappen van deze pijler valt ook niet te rijmen met het rapport van de commissie Van der Tuuk: Amen is geen Amsterdam. De inzet van de provincie moet zich richten op georganiseerde bewonersgroepen en maatschappelijke organisaties.

Voorstellen uit de conceptnota moest de BOKD uit de krant vernemen. Kennelijk is de provincie niet bij machte om direct betrokkenen degelijk en tijdig te informeren. Pas op 7 juni kreeg de BOKD de conceptnota.

De BOKD heeft de afgelopen jaren goed leren werken met de ASV. De BOKD kan flexibel op actuele onderwerpen of ontwikkelingen inspringen en is afrekenbaar. Het uitvoeren van projecten valt overigens buiten de ASV. Die zijn echter nodig om het hoofd boven water te houden.

Het idee achter het verleggen van de focus naar projectuitvoering is de wens om meer flexibel in te kunnen spelen op actualiteit. De praktijk zal daarmee in tegenspraak zijn omdat de ambtelijke invloed gigantisch zal toenemen. Vooraf gaan ambtenaren beoordelen wat wel of niet kan en wat wel of niet gewenst is. Projecten worden minder van de professionele instellingen en hebben zo minder eigen kennis, visies en ideeën.

Projectsubsidieverwerving is een vak apart. De hoeveelheid kennis en energie nodig voor ontwikkeling, goedkeuring en toekenning van middelen is absurd groot. Een kleine organisatie als de BOKD ondervindt daar vreselijk veel hinder van, zoals bij het project Gees Vitaal, het Dorpsomgevingsplan Oranje, het Dorpsplan Buinerveen-Nieuw-Buinen en de pilot-WZW. De tijd die de BOKD in deze langdurige trajecten steekt, valt buiten de ASV-subsidieafspraken en moet voorgefinancierd worden. De BOKD zet grote vraagtekens bij flexibele inzet van middelen door projectuitvoering. De motivatie van initiatiefnemers en burgers uit de dorpen wordt bij dit alles nog het meest op de proef gesteld.

Een kleine organisatie zoals de BOKD kan van projecten alleen geen personeel in de benen houden. De kwaliteit van werken en de continuïteit zijn dan ook in het geding. Twee weken terug was een overleg met de accounthouder en het bedrijfsbureau nodig over een voorschot met het oog op liquiditeitsproblemen. De oorzaak daarvoor ligt in het provinciehuis, omdat afspraken over projectgelden niet nagekomen worden.

De BOKD is een organisatie voor plattelandsontwikkeling, diep geworteld in de Drentse plattelandsamenleving. Een organisatie waar wat van verwacht wordt, die expertise in huis heeft en beschikbaar stelt, samenwerking zoekt met andere instellingen en marktpartijen, innovatief is, een provinciaal, noordelijk en landelijk netwerk onderhoudt en signalen uit de praktijk oppikt. De huidige basis, 2,75 fte vanuit de ASV, is hiervoor hard nodig.

40% minder betekent een teruggang van € 180.000,- naar € 106.000,- per jaar. Wat blijft er dan van de BOKD over? Eén werker, één secretaresse, twee kamertjes en een kopieermachine? Dat is geen verantwoorde organisatie en geen toekomst.

Provinciale staten moeten waken over een goed toekomstig plattelandsbeleid, met een volwaardige plek voor bewonersparticipatie en leefbaarheid van het platteland.

Mevrouw PANNEKOEK roemt de laagdrempelige toegang van de BOKD voor dorpsbesturen en vrijwilligers. De grote afhankelijkheid van vrijwilligers en de kleine formatie maakt de BOKD echter kwetsbaar. Heeft de BOKD een strategische visie ontwikkeld, in het licht van een toekomst met steeds meer nadruk op projectfinanciering?

De heer KEEGSTRA vindt de BOKD door de vrijwilligers en het netwerk juist een ijzersterke organisatie. Die zal er over bijvoorbeeld vijf jaar zeker nog zijn. Intern wordt hard nagedacht om het beheer meer te richten op projecten. De visie van de BOKD, ontwikkeld en vastgesteld door de leden, ontvangen de staten over twee weken.

De heer DIJKHUIS, van buurtschap Nietap-Terheyl, verbaast zich dat er zonder voldoende onderzoek naar de prestaties van de BOKD in de afgelopen jaren een voorstel op tafel ligt om dit instituut in 2010 met 30% te korten en in de daaropvolgende jaren met 40%. Dit geldt waarschijnlijk voor meerdere verenigingen en instellingen. Dat geld dienen die blijkbaar terug te verdienen met projecten.

Indien PS plannen hebben om de middelen efficiënter te besteden, is het gewenst om aan te geven op welke punten de BOKD tekortschiet in zijn bestedingen en de effectiviteit daarvan.

Zeker ook gezien de bevolkingsontwikkeling in Noord-Nederland is het noodzakelijk een vereniging te hebben die de dorpen en het platteland helpt en ondersteunt in het leefbaar houden van de woon-, werk- en leefomgeving. Dit is een voorwaarde om de nieuwe projecten te laten slagen. De buurtschap weet uit ervaring wat het betekent om een beroep op de BOKD te kunnen doen en te profiteren van hun kennis, kunde en ervaring. PS moeten onderzoeken wat de BOKD betekent voor de dorpen, de prestaties meten en, indien dan nog gekort moet worden, te onderbouwen wat de tekortkomingen zijn.

De heer MEPPELINK, voorzitter Stichting Plaatselijk Belang Broekstreek, herinnert aan het plattelandsparlement van enkele jaren geleden.

Veel vrijwilligers krijgen ondersteuning van de BOKD. In de krant viel onlangs te lezen dat daarop gekort moet worden. Een paar dagen later is met Plaatselijk Belang Broekstreek en Plaatselijk Belang Nieuw-Balinge een Dorpsomgevingsplan afgesloten, met daarbij aanwezig een gedeputeerde die de vrijwilligers regelrecht de hemel in prees. Dat project is echter mede tot stand gekomen door kennis en kunde van de BOKD en de geweldige welzijnsorganisatie van Midden-Drenthe.

Het is niet goed om op de BOKD te korten. Die is immers een stabiele factor in de tombola van de plattelandspolitiek. Het weet provinciale en rijksregels naar dorpsniveau te vertalen. De BOKD heeft ook een enorme kennis- en databank waaruit dorpen kunnen putten. De BOKD spreekt bovendien de taal van de dorpen.

Er lopen wat grotere projecten op gemeentelijk niveau in Midden-Drenthe, zoals 't Komp veur mekaar van de Commissie voor Dagindeling, het Veuruutzicht dorpsomgevingsplan, Warkelijk waar en een project op dorpse schaal. Dat laatste project wordt voor een groot deel door de BOKD getrokken. Ook bij de andere projecten heeft de BOKD een belangrijke rol gespeeld.

De politiek van Drenthe moet blij zijn met een onafhankelijke organisatie als de BOKD. Die doet veel in en voor de dorpen en zet de provincie heel vaak positief op de kaart.

De BOKD is geen organisatie die zichzelf op de borst klopt. Het zorgt ervoor dat wat tot stand komt van het dorp blijft. Dat is de kracht en misschien ook de zwakte van de BOKD. Dat moet echter zo blijven. Als de plannen voor korting doorgaan, krijgt de BOKD te veel om dood te gaan en te weinig om te blijven leven. Die zal een langzame dood sterven en vele plattelandsvrijwilligers in vertwijfeling achterlaten. Dat kan toch niet de bedoeling zijn van de gekozen politieke vertegenwoordigers? De BOKD is de stille kracht achter de plattelandsvrijwilliger.

De heer VAN LOENEN, directeur Zorgbelang Drenthe, citeert de concept-Sociale Agenda. "Een sterke positie van patiënten, consumenten en cliënten naast zorgaanbieders en zorgverzekeraars vinden wij belangrijk. Wij ondersteunen hun belangen. Tot 2012 zien wij hierin voor ons een rol." In de tekst over de beleidsinstrumenten van de concept-Sociale en Culturele Agenda staat echter dat die sterke positie in de nabije toekomst gerealiseerd moet worden met 40% minder vast budget.

Het college geeft geen visie en onderbouwing van de voorgestelde budgetkorting voor alle preferente instellingen. De korting ondergraaft bovendien de doelstelling om een sterke positie voor zorgconsumenten te bereiken.

De positie van Zorgbelang Drenthe is uniek door het directe contact met de Drentse burger en door een uitgebreide achterban van vrijwilligers. De rijksoverheid vindt de positie van de zorgconsument zó belangrijk dat nieuwe aanvullende wetgeving op dit terrein is aangekondigd. De overheid spreekt in dit verband over de zorgconsument als "derde" partij in de relatie met zorgaanbieders en -verzekeraars. De ambitie van Zorgbelang Drenthe is om voor de cliënt een rol als "eerste" partij op te eisen. Daarbij is een sterke belangenorganisatie op provinciaal niveau onmisbaar.

Flexibilisering van de provinciale budgetten leidt tot flexibele en dus fluctuerende inkomsten voor preferente instellingen. Uit het oogpunt van goede bedrijfsvoering moeten in dat kader ook de kosten flexibel worden. Het aantal medewerkers met een vast dienstverband moet verminderen. Het effect hiervan is dat kwaliteit en continuïteit van de belangenbehartiging in gevaar komen. Dan verliest de Drentse cliënt zijn stem.

Het is wonderlijk hoe het beleid per provincie verschilt. Bij goede buur Groningen is zorgvragersbeleid een speerpunt, terwijl Drenthe voor een terugtrekkende rol lijkt te kiezen.

De gekozen speerpunten "Mijn jeugd", "Mijn ontwikkeling", "Mijn dag" en "Mijn beweging" behoeven dan ook een zeer belangrijke aanvulling: "Onze zorg". Drenthe moet op de kaart worden gezet als een plek waar zorgvoorzieningen in het perspectief van de cliënt goed geregeld zijn en blijven. Dat kan alleen met een sterk Zorgbelang Drenthe.

Mevrouw AMELO, Drentse Vrouwenraad (DVR), wijst erop dat die alle vrouwenorganisaties in Drenthe vertegenwoordigt. De nota Mensen in het Middelpunt, met als speerpunten participatie, bundelen en behartigen viel in goede aarde. Netwerken, belangenbehartiging en deskundigheidsbevordering zijn kerntaken van de DVR. Die wordt daarbij gesteund door Enova.

Het Opleidingshuis Drenthe en het digitale Vrouwenplein Drenthe zijn producten van de raad in het kader van Een leven lang leren. Daarbij hoort ook coördinatie van de Internationale vrouwendag.

De DVR staat voor versterking van de eigen kracht van burgers. In de kadernota wordt aandacht voor participatie en integratie dan ook gemist. Als de broodnodige ondersteuning van de DVR-vrijwilligers wegvalt, kan de kwaliteit van de DVR-producten niet gegarandeerd worden. De inzet van die vrijwilligers, waarin de laatste jaren is geïnvesteerd, valt zo weg.

GS moeten ook in de toekomst de ondersteuning van de gezamenlijke vrouwenorganisaties willen garanderen. Die staan immers voor de kwaliteit van de vrijwillige inzet van 17.000 vrouwen op het Drentse platteland.

Mevrouw TURENHOUT, Enova, gaat voor een geëmancipeerde samenleving met gelijke kansen voor mannen en vrouwen, allochtonen en autochtonen, jongeren en ouderen, om mee te doen. Die gelijke kansen staan in het nieuwe sociale beleid onder druk.

De nota heeft het karakter van een witte jeugdnota, terwijl de Drentse samenleving verkleurt en vergrijsd. Veel allochtonen en ouderen in Drenthe zijn immers kwetsbaar en verdienen specifieke aandacht.

Voor deze groepen moet er gerichte aandacht komen. Ook moet in het nieuwe sociaal beleid meer oog zijn voor diversiteit in Drenthe. 80% tot 90% van de mensen redt het op eigen kracht. Juist de kwetsbare groepen verdienen een steuntje in de rug.

In Nederland is veel vooruitgang geboekt bij de vrouwenemancipatie, al blijft er een grote kloof tussen gelijke rechten enerzijds en de maatschappelijke realiteit anderzijds. Het emancipatieproces stagneert. De arbeidsdeelname van vrouwen in uren en het aantal vrouwen in topposities behoort tot de laagste in de wereld, samen met landen als Pakistan en Botswana. Dat is onacceptabel omdat het talent van vrouwen onvoldoende wordt benut en vrouwelijk talent niet gemist kan worden in het licht van de toenemende vergrijzing.

De emancipatie van vrouwen staat weer hoog op de landelijke politieke agenda. De provincie Drenthe vervult daarbij een aanjagende rol door projecten te stimuleren gericht op verhoging van arbeidsparticipatie allochtone vrouwen, verbetering combinatie zorg en arbeid, doorstroom vrouwen naar hogere posities en meer meisjes bij beta en techniek.

In het nieuwe beleid lijkt de aanjagende rol geheel losgelaten. De vraag is echter of de gemeenten in staat zijn om deze rol direct op te pakken. Gemeenten voelen zich verantwoordelijk en willen vaak graag, maar missen expertise op deze specifieke vraagstukken. Een proactieve, aanjagende en verbindende rol van de provincie is dan ook van belang om ingezette ontwikkelingen door te zetten. Dat kan het maatschappelijk en economisch klimaat van Drenthe verder versterken.

Positief in het nieuwe beleid is de intensivering van de samenwerking met gemeenten. Dat geldt ook voor het behoud van de basisinfrastructuur van steunorganisaties. Flexibilisering is prima, maar een korting van 40% is erg fors. Daarbij wordt het risico gelopen dat kwaliteit en continuïteit in gevaar komen.

PS moeten erop toezien dat in het nieuwe sociaal beleid oog is voor diversiteit in de Drentse samenleving. Specifieke groepen mensen hebben extra aandacht nodig om volop mee te doen in de provincie.

Mevrouw MASTWIJK wijst op het uitgangspunt van Mensen in het Middelpunt: versterking van het zelforganiserend vermogen van de inwoners van Drenthe. De acties van de provincie moesten aanvullend en ondersteunend zijn, met aandacht voor specifieke doelgroepen. Drie jaar later ligt er echter een concept-Sociale Agenda waarin de gemeenten alles op mogen knappen.

Het diversiteitsbeleid en de programma's voor participatie zijn grotendeels uit de nota verdwenen. Het is schokkend dat er niets meer gebeurt voor kwetsbare groepen in de samenleving. Juist allochtone vrouwen en mannen en ook gehandicapten gaan erop achteruit.

Het kleine aantal mensen uit deze groepen per gemeente maakt dat de provincie bij uitstek dient om mensen samen te brengen en te ondersteunen.

De nieuw ingeslagen weg betekent ook dat de afgelopen jaren opgebouwde sociale infrastructuur als een kaartenhuis instort. Zijn GS niet bang dat kleine organisaties het hoofd niet meer boven water kunnen houden? Wat denkt het college van de BOKD en de Drentse Vrouwenraad?

Heeft het college al met de gemeenten overlegd over de sociale allianties? Hoe zien de gemeenten die? Zijn GS niet bang dat de sociale infrastructuur aan marktwerking ten onder gaat? Is er in het provincie-beleid nog ruimte voor kwetsbare groepen? Is er naast jeugd nog plaats voor ouderen en gehandicapten? Wie stelt de criteria vast voor waarderingssubsidie? Wie beoordeelt of een organisatie voor deze subsidie in aanmerking komt? Blijft het budget voor het sociale domein hetzelfde? Waar is de sociale component uit "Mijn omgeving" gebleven?

De CDA-fractie gaat onderzoeken of het mogelijk is de voorbereidingen op de veranderingen in de ASV en de kortingen over wat meer jaren uit te smeren. De organisaties krijgen zo goed de gelegenheid om hierop in te spelen.

Mevrouw GOUDRIAAN vindt "Viermaal het verschil met één rode draad" een goede titel. Het gaat immers om vier beleidsterreinen met de burgers van Drenthe als rode draad.

Voor inhoudelijk commentaar op de nota is het te vroeg. Eerst gaat de fractie overleggen met de verschillende organisaties. Dat is logisch omdat er nogal wat vraagtekens bij de nota te plaatsen zijn. De nota is nogal zakelijk gesteld, zodat de consequenties voor de Drentse burgers moeilijk te beoordelen zijn. Opvallend aan de nota is dat het college de aanbevelingen van het rapport Amen is geen Amsterdam al heeft overgenomen. Dat is vreemd omdat de staten dat rapport nog niet inhoudelijk besproken hebben.

Er zijn geen grote verschillen tussen Drenthe en de andere provincies. De vergrijzing is er wat groter, maar het woonklimaat is aangenaam. Mensen zijn tevreden over hun woonomgeving, ondanks het dalende aantal voorzieningen in de dorpen. Op het platteland draagt het vele vrijwilligerswerk bij aan de leefbaarheid. Een juiste bijdrage van de provincie moet ervoor zorgen dat dit alles zo blijft.

Het werk van de jeugdzorg in Drenthe stemt tot tevredenheid. Onlangs stond in de kranten dat er landelijk 1.145 meer kinderen op een wachtlijst staan. Is de wachtlijst in Drenthe ook langer geworden?

Ieder kind in Drenthe zou zich veilig en beschermd moeten voelen. Het aantal meldingen bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) stijgt echter volgens de nota. Het daarbij voorgestelde beleid ter oplossing verdient alle steun.

De terugtrekkende provincie baart zorgen in het licht van het vrijwilligerswerk. In de nota staat dat het aantal vrouwen dat naar de arbeidsmarkt gaat vervlakt. Er staat niet bij wat de oorzaak is. Is hier wellicht onderzoek nodig? De wijze waarop mantelzorg gegeven moet worden is ook zorgelijk. De behoefte aan mantelzorg neemt toe. De Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) biedt de mogelijkheid om die te ondersteunen. Hoe gaat dat in de praktijk? Komt er voor elke overwerkte mantelzorger een nieuwe mantelzorger?

Meer aandacht en ondersteuning voor kleine sportverenigingen is een goede zaak voor de sociale samenhang in dorpen en wijken. Er moet bovendien breed ingezet worden op een gezonde leefstijl. De verslaving van de jeugd aan alcohol en drugs is dan ook zorgwekkend. De PvdA-fractie komt in het najaar met een voorstel om alcoholverslaving van vooral jongeren te bestrijden. Het lijkt echter soms op dweilen met de kraan open, nu bijvoorbeeld bij het EK voetbal het kopen van alcohol wordt gestimuleerd door allerlei gratis oranje uitdossingen. Bij het organiseren van grote sportevenementen met een groot aandeel van de provincie dus voortaan geen alcoholreclame meer.

De uitgangspunten van de nota worden in grote lijnen gesteund. De uitwerking voor de organisaties is echter niet te overzien. Na overleg met het veld wordt bekeken of met de subsidievoorstellen ingestemd kan worden. Ook wordt bezien of een aantal voorstellen meer sociaal-democratisch ingekleurd kan worden. De PvdA-fractie komt terug op de volgende punten: verslavingszorg, vrijwillige inzet mantelzorg en marktwerking preferente instellingen. Ook moet bekend zijn wat de gevolgen zijn van een terugtrekkende provincie voor het gehele beleid. Het welzijn van de burgers vraagt immers om een betrokken provinciebestuur.

Mevrouw MASTWIJK vraagt een reactie op het verdwijnen van "Mijn omgeving" uit de nota.

Mevrouw GOUDRIAAN vindt dat niet goed. De nota ademt zakelijkheid en kilheid uit. Alvorens een definitief oordeel te geven, moet eerst met de organisaties gesproken worden.

Mevrouw MASTWIJK vindt het een belangrijk onderdeel, dat nu node gemist wordt.

Mevrouw GOUDRIAAN merkt op dat er meer belangrijke punten zijn.

Mevrouw PANNEKOEK zegt het college op vier punten wat mee te willen geven: visie, basispakket versus bezuinigen, Amen is geen Amsterdam, provinciale taken en de gemeenten. De lijn van goed en tijdig overleg met gemeenten en verdere flexibilisering kan de goedkeuring wegdragen. Jammer in dit verband is dat de fracties nog geen mening hebben kunnen vormen over Amen is geen Amsterdam en de kerntaken van provincie en gemeenten.

Bij "Mijn omgeving" kiest de provincie bij een aantal thema's voor terugtreden. Betekent dit afbouw in de komende periode? Waarop is dan de keuze voor de speerpunten gebaseerd? Er ontbreekt visie op de afbouw van onderdelen van het sociaal beleid en de keuze voor speerpunten. Keuze voor terugtrekken is voorstelbaar, maar moet dat juist bij vrijwillige inzet, bewonersparticipatie en patiëntenparticipatie? Ondersteuning van vrijwilligerswerk, inclusief mantelzorg met alle innovatieve ontwikkelingen, is toch een bovenlokale taak? Wat is hierop de reactie van het college? Het tijdenbeleid en de sportstimulering liggen veel meer op het gemeentelijke vlak. Hoe onderbouwt de gedeputeerde deze keuze? Hoe ziet zij de afbouw?

Met flexibele budgetten kan ingespeeld worden op actuele problemen. Dat betekent verzet tegen gedwongen winkelnering of gedwongen samenwerking. Kwaliteit van het aanbod moet leidend zijn: het beste plan uitgevoerd door de beste aanbieder.

Onduidelijk is waarop de percentages in afbouwen stoelen. Logischer is om eerst het basispakket te definiëren, zoals ook de instellingen hebben gevraagd. In de concept-Sociale Agenda wordt het basispakket heel ruim gedefinieerd als kennis, innovatie en netwerk. Het basispakket kan bovendien voor elke organisatie een ander deel van het vast budget beslaan. Dat pleit tegen vaste percentages over de gehele lijn. Gaat de gedeputeerde nog met de organisaties spreken voordat het tweede concept gereed is?

Mevrouw KAAL hoort dat de kortingspercentages per instelling moeten variëren. Denkt mevrouw Pannekoek aan indeling in categorieën?

Mevrouw PANNEKOEK zegt daarvoor geen oplossing te hebben. Het is echter verbazend dat niet eerst een basispakket wordt gedefinieerd alvorens de afbouw vast te stellen. GS moeten daarover nog eens goed spreken met de instellingen.

De voorgestelde lijn met grotere variabele kosten vraagt om een andere aanpak van organisaties. Een enkele organisatie zal dat moeilijk vinden. Daarover moet het nodige worden gezegd in het tweede concept van de nota.

Wat de provincie van haar partners vraagt, moet zij ook zelf waarmaken. Dat vraagt om: nieuwe sturing op het provinciehuis, transparante aanbestedingstrajecten en het nakomen van afspraken. De provincie moet tijdig reageren op een subsidieaanvraag omdat het financieel risico voor een organisatie veel te groot kan worden. Het vraagt ook om gevarieerde vormen van evaluatie van diensten, zoals wordt gesteld op bladzijde 8 van de tekst over de beleidsinstrumenten. Met de lessen daaruit moet de provincie ook iets doen. Het vraagt om financiële ruimte voor de organisaties om de exploitatie rond te krijgen. Het gaat bijvoorbeeld om het verplicht vormen van reserves.

De intrede van de subsidiemakelaar na de zomer valt in goede aarde. Hopelijk wordt het traject dan ook voor bijvoorbeeld de BOKD wat meer natuurlijk.

Op iedere bladzijde wordt verwezen naar de commissies van Ladders en Van der Tuuk. Die onderzoeken worden door het college omarmd. Toch zijn niet alle voorstellen in lijn daarmee. De staten komen pas in september te spreken over deze onderzoeken naar rol en taak van provincies. Het college doet er dus goed aan wat voorzichtig te zijn. Er is immers sprake van een spanningsveld tussen provincie en gemeenten bij breedtesport en gehandicaptensport, ontwikkeling gezonde leefstijl en tijdenbeleid. De gemeenten krijgen een grotere rol. Die verwijten de provincie echter geen rekening te houden met eigen beleid en de gemeenten te overvallen met ideeën die dwingend worden opgelegd. Hoe verhoudt de nota zich tot de sociale allianties die de provincie met de gemeenten gaat afsluiten? Wat als gemeenten zeggen geen behoefte te hebben aan speerpunten van de provincie? Wat betekent dat voor de nota? Kunnen ook gemeenten voorstellen aandragen voor de sociale alliantie buiten deze nota? Werkt de provincie vraaggericht?

De ingezette lijn naar het tweede concept valt in goede aarde. Bij tijdenbeleid, gezonde leefstijl en breedtesport moet de provincie terughoudend zijn.

Mevrouw STIJKEL leest in de stukken dat de provincie zich gaat beperken tot die taken waarbij zij een verschil kan maken. Het schrappen van "Mijn omgeving" is echter geen goede zaak. Of heeft de provincie op dit terrein geen taken meer? De sociale allianties zijn weer wel te waarderen. Hier wordt dan ook veel van verwacht. Belangrijk daarbij is het bereiken van gezamenlijk opgesteld beleid. De preferente instellingen moeten hierbij ook een speler zijn. In hoeverre worden die bij het opstellen van de sociale allianties betrokken? Zij kunnen toch beter inspelen op vragen en behoeften die bij provincie en gemeenten leven?

Het belang van de meerwaarde van de provinciale taken wordt onderschreven. Hoe wordt echter die meerwaarde bepaald? Dat vraagt toch om vraaggestuurd werken? Bij monitoring moet niet alleen gecontroleerd worden op behaalde doelen, maar moet tussentijds bekeken worden of de meerwaarde door anderen wordt herkend en erkend.

De Drentse aanpak in "Mijn jeugd" valt in goede aarde. De levensloop van jeugdigen is inderdaad belangrijker dan de organisatiebelangen. Het uitgangspunt in de jeugdzorgketen dat iedere schakel de voorliggende schakel dient te versterken is prima. Ook moet ingezet worden op preventie, al zit de provincie daar dicht tegen de gemeentelijke taak. De provincie heeft verantwoordelijkheid voor de curatieve fase.

De keuze voor het zorgaanbod voor iedere jongere in het onderwijs verdient steun. Het is bekend dat daarmee goede ervaringen zijn opgedaan in Groningen en Assen. Ieder kind in Drenthe moet zich veilig en beschermd voelen. In de thema's "Mijn jeugd" en "Mijn dag" is echter de belangrijke rol daarbij van het gezin behoorlijk onderbelicht.

Mevrouw GOUDRIAAN vraagt wat verstaan moet worden onder gezin.

Mevrouw STIJKEL denkt aan een familie van man, vrouw en kinderen.

Mevrouw GOUDRIAAN wijst erop dat er ook andere gezinnen zijn.

Mevrouw STIJKEL steunt vanzelfsprekend de initiatieven voor de centra voor jeugd en gezin. De analyse in "Mijn ontwikkeling" van de kenniseconomie en het afstemmen van beleid hierop wordt gedeeld. In het Dagblad van het Noorden is geschreven over het herenakkoord tussen de noordelijke provincies over de hbo-opleidingen. Wat doet het college om het probleem van een beperkt aanbod van opleidingen in Drenthe en dus ook het bereikbaarheidsprobleem op te lossen?

De heer VAN DE BOER wijst erop dat dit herenakkoord zo'n twintig jaar geleden is afgesloten. Is de afstand tussen Assen of Hogeveen en Groningen voor bijvoorbeeld een hbo-opleiding te groot?

Mevrouw STIJKEL denkt meer aan een afstand van 20 tot 30 km.

De heer VAN DE BOER vraagt of op kamers gaan een optie is.

Mevrouw STIJKEL wijst op de komst van maar liefst honderd combinatiefunctionarissen. Bij wie staan die op de loonlijst? Of moet het aansluiten bij al bestaande werkzaamheden?

Er bestaan grote zorgen over de mogelijkheden van goede mantelzorg. Hierbij moet meer vraaggericht worden gewerkt.

De term "Mijn beweging" kan het beeld oproepen van een ik-gerichte benadering en recht-hebben-op. Het gaat hier echter om "Onze jeugd". Mensen hebben bovendien ook plichten. Het gaat nooit over "mijn" alleen. Het zou goed zijn om in de nota mee te nemen dat er sprake is van "Mijn verantwoordelijkheid" voor de samenleving, inclusief zwakken, kwetsbaren, allochtonen, ouderen en gehandicapten. Die komen in de Sociale Agenda amper voor. Met speerpunten zoals jeugdzorg, onderwijsachterstanden, opvang en overblijf en jeugdsportpas richt de Sociale Agenda zich vooral op de jongere Drent. Mensen in Drenthe vinden woonomgeving en sociale voorzieningen het belangrijkste. De agenda neemt als uitgangspunt kwaliteit en eigen kracht van mensen. Zo gezien kan de provincie een goede bijdrage leveren aan de sociale vitaliteit van Drenthe.

Mevrouw SMITH noemt de resultaten van een GroenLinks-denktank over de Sociale Agenda: ambtelijke en wollige taal, slecht leesbaar, bezuinigingsronde, zwakkeren krijgen moeilijk subsidie, de gevestigde instellingen krijgen hun geld toch wel, verzakelijking, alleen mondige burgers zijn in tel, participatie verdwijnt, niet alle gemeenten kunnen de juiste voorzieningen leveren en de provincie moet de regierol behouden.

Volgens de agenda moet iedereen meedoen. Opvallend is dan ook dat "Mijn omgeving", inclusief participatie en vrijwilligerswerk, verdwenen is. Het brede sociale terrein wordt losgelaten in 2008 en nog meer voor 2011 en 2012. Dit speerpunt moet terug in de nota. Waarom ontbreekt "Mijn omgeving"? Wat was het omslagpunt bij deze beslissing? In de Voorjaarsnota is toch ook nog sprake van vijf hoofdstukken? Ook hierover moet de provincie sociale allianties aangaan met de gemeenten.

Dat zorg-economie in het Noorden een hot item is, sluit hierop goed aan. Andere provincies zijn toch ook niet zo rigoureuze bezig? Waarom wordt het meldpunt voor huiselijk geweld losgelaten? Dat is toch een provinciale organisatie? Waarom ontbreekt de diversiteit? Bewonersinitiatief is volgens de agenda belangrijker dan participatie. Niet alle bewoners kunnen echter eigen plannen maken, ook met ondersteuning. Dat betekent dat er mensen aan de kant komen te staan.

Volgens de agenda hebben de korte klussen die vrijwilligers willen doen negatieve gevolgen voor sportverenigingen. Geldt dit ook voor buurt- en dorpshuizen en het welzijnswerk? Ook dat vraagt om blijvende aandacht. Mantelzorg wordt alleen genoemd in combinatie met arbeid. Het moet echter bekeken worden in het perspectief zorg en ouderen.

"Mijn jeugd" valt op hoofdlijnen in goede aarde. Wel moet bij de zorgadviesteams (ZAT's) de doorgaan- de lijn van dossiers in de gaten gehouden worden, van consultatiebureau tot voortgezet onderwijs. Het is prima dat "Mijn ontwikkeling" opgepakt wordt, ondanks het advies van de commissie over rol en taken. Er moet aandacht komen voor wonen, werk en onderwijs voor jongeren van 18 tot 23 jaar die nu onder maatschappelijk werk vallen.

Het speerpunt "Mijn dag" is prima. De zorg in het huishouden ligt nog te veel bij vrouwen. Een betere voorlichting voor zorgtaken voor mannen, ook bij mantelzorg, ligt voor de hand.

Bij "Mijn beweging" wordt melding gemaakt van versterking van de breedtesport. Dat is echter in tegenstelling met Amen is geen Amsterdam. De sociale nota meet dan ook met twee maten. De nieuwe jeugdsportpas wekt nieuwsgierigheid op. Hopelijk wordt daarbij aangesloten bij het Jeugdsportfonds. Het onderdeel Gezonde levensstijl valt in goede aarde.

De Sociale Agenda is slechts een eerste aanzet. Die is te weinig concreet voor de inspraak, zeker nu een financiële paragraaf ontbreekt. De inspraaktermijn is beperkt tot 1 augustus en valt bovendien in een vakantieperiode.

Bij de beleidsinstrumenten is het prima dat er sociale allianties met gemeenten afgesloten worden. De inhoud is echter nog onbekend. Het onderdeel Onderzoek is akkoord.

Bij de subsidies wordt marktwerking te ver doorgevoerd. Kleine instellingen kunnen geen 40% inleveren en steeds weer inspelen op projectsubsidies. Dat kost veel tijd, energie en levert de nodige bureaucratie op.

In de vorige periode is gekozen voor flexibele ruimte. Hoe is daarvan echter gebruikgemaakt? Kan hiervan een overzicht worden verstrekt? Per instelling moet bekeken worden wat de basistaken zijn en wat de flexibiliteit is, in plaats van 20%, 30% of 40% laten inleveren. Hier moet maatwerk geleverd worden. Niet-preferente instellingen kunnen nauwelijks inspreken omdat hun subsidie pas later in 2008 wordt bepaald. Betekent dit een tweede inspraakronde?

De roep van mevrouw Pannekoek aan de provincie om subsidieafspraken na te komen wordt gedeeld.

De heer VESTER is niet blij met de conceptnota, al getuigt die wel van lef van het college. De voorgestelde kortingen met 20%, 30% en 40% zijn verbazingwekkend, zeker omdat een verantwoording ontbreekt. De nota is inderdaad een witte jeugdnota. In het kader van de vergrijzing moet de zorg toch eerder uitgebreid worden? Of kan dit alleen per project?

Op de bladzijden 10, 20 en 21 is sprake van voortijdig schoolverlaters. De constatering is terecht dat reiskosten en reisafstanden de (verkeerde) studiekeuze bepalen. Hebben GS ideeën om dit probleem op te lossen?

Op bladzijde 11 wordt geconstateerd dat overgewicht niet alleen te bestrijden is met meer bewegen. Is het niet zinnig om met onderzoek meer zicht te krijgen op dit complexe onderwerp? Het overgewicht in Drenthe ligt immers boven het landelijke gemiddelde.

De ouderen komen er in de nota bekaaid vanaf. Moeten juist niet ook niet-vitale ouderen aan het bewegen gekregen worden? Alle mensen, van jong tot oud, moeten toch meer bewegen?

Op bladzijde 29 staat dat Drenthe beweegt! doorgezet moet worden, terwijl het effect daarvan nog onbekend is. Dit moet naar aanleiding van het evaluatierapport dus nader bekeken worden.

Mevrouw HAARSMA roept het Collegeprogramma in herinnering, waarin staat dat efficiënt en effectief gewerkt moet worden. De provincie moet niet op de stoel van de gemeenten gaan zitten. De provincie moet juist het verschil kunnen maken waar ondersteuning nodig is. Het college is bezig met herziening van het sociaal beleid van Mensen in het Middelpunt. De concept-Sociale Agenda focust dan ook op de speerpunten van het Collegeprogramma.

Het is een misverstand dat "Mijn omgeving" geschrapt is uit de agenda. In het licht van de nota over wonen, welzijn en zorg is besloten voor drie regio's een infrastructuur aan te leggen voor implementatie in de gemeenten. In één regio is al een convenant gesloten tussen de gemeenten, terwijl men in de twee overige regio's nog druk doende is. De provincie heeft daarbij een regierol gespeeld.

Mevrouw MASTWIJK vraagt naar de allianties tussen provincie en gemeenten.

Mevrouw HAARSMA zegt daarop terug te komen.

Mantelzorg en vrijwilligerswerk zijn belangrijke onderwerpen. Drenthe heeft veel vrijwilligers en kent een goed netwerk. Ondersteuning daarvan kan vorm krijgen door een vaste taak voor STAMM. De contacten voor mantelzorg liggen in de gemeenten. Het al opgebouwde netwerk moet echter overeind blijven. Dat vraagt om regie door de provincie.

Mevrouw PANNEKOEK vraagt waarom in "Mijn omgeving" dan staat dat de provincie zich langzamerhand terug trekt. Dat is toch niet het geval bij het basispakket?

Mevrouw HAARSMA wijst erop dat het een concept is en geen blauwdruk. Na de zomer wordt met de instellingen overlegd over hun basistaak en hoe een en ander vorm en inhoud krijgt. Dat kan betekenen dat als een instelling iets geen basistaak vindt, overlegd moet worden over adequate invulling. Daarbij kan een gemeentelijke alliantie uitkomst bieden.

De flexibilisering van de budgetten is geen korting. De inzet van Mensen in het Middelpunt was om meer flexibel te werken. Vervolgens is door het college over de nota In Communi nagedacht.

De ingezette lijn loopt overigens bijna toevallig parallel met de discussie over Lidders en Van der Tuuk. Dat komt omdat het college al vorig jaar aan de slag is gegaan met flexibilisering en een focus op thema's.

Wat vinden de gemeenten van de concept-Sociale Agenda? Er is in het provinciehuis vaak gesproken met gemeenten, instellingen en organisaties. Met de gemeenten zijn ook nog verschillende bijeenkomsten geweest. Die juichen de nieuwe werkwijze toe. Doel van de sociale allianties is om vast te leggen waar provincie en gemeenten elkaar kunnen versterken. De vier hoofdthema's van de agenda vormen daarbij de ruggengraat. Gemeenten kunnen echter andere prioriteiten stellen, bijvoorbeeld over diversiteit of participatie. Er is dus niets dichtgetimmerd.

Mevrouw KAAL kan de redenering volgen, maar mist een "overall"-visie van de provincie. Die hebben de staten nodig om controle op GS uit te oefenen.

Mevrouw HAARSMA stelt dat de provincie niet overal over gaat. Als een gemeente met de provincie een alliantie wil aangaan of een afspraak wil maken over bijvoorbeeld ouderen, jongeren of gehandicapten, wordt bekeken of en hoe dat binnen de Sociale Agenda past.

Mevrouw KAAL is het ermee eens dat de provincie bij de uitvoering niet overal over gaat. Iets anders is dat de provincie zich een beeld van Drenthe moet schetsen. De visie is aan de provincie, de uitwerking aan andere partijen.

Mevrouw HAARSMA denkt dat er eind 2008, na de inspraakronde, een mooi stuk ligt. Daarin is wellicht ook deze gedachte van mevrouw Kaal opgenomen.

Mevrouw PANNEKOEK vraagt of het college in de discussie met de instellingen de heldere geluiden uit de commissie over het gemis van "Mijn omgeving" meeneemt.

Mevrouw HAARSMA bevestigt dat.

Flexibiliseren is iets anders dan korten. De vraag is of gekozen moet worden voor generieke percentages. Kennis, innovatie en netwerk vormen de ruggengraat van een ontwikkelingsinstituut. Die ruggengraat kan verschillen, zoals tussen BOKD en Zorgbelang Drenthe. Consequentie van de ingeslagen weg is overigens dat bepaalde zaken eventueel ook elders ingehuurd kunnen worden. Met de diverse organisaties en instellingen zal hierover dan ook goed van gedachten worden gewisseld.

De heer BEERDA vraagt of het aan de provincie is om te besluiten waar ingehuurd moet worden.

Mevrouw HAARSMA vindt het denkbaar dat organisaties een andere vorm van belangenbehartiging willen inhuren dan bij bijvoorbeeld Zorgbelang Drenthe. Dat kan te maken hebben met expertise of specialisatie. Het flexibele budget moet dat juist mogelijk maken.

De heer BEERDA noemt een voorbeeld van een aantal patiënten dat zich verenigt. Die kennen een instantie die in staat is om specifiek onderzoek te doen naar hun ziekte. Krijgt die instantie dan geld voor bijvoorbeeld onderzoek?

Mevrouw HAARSMA denkt van wel, als goed aangegeven kan worden dat dit onderzoek alleen door die instantie gedaan kan worden. Vroegvoerschoolse educatie kan bijvoorbeeld bij STAMM betrokken worden, maar daarvoor bestaan ook speciaal toegeruste externe adviesbureaus als E&S. Niemand kan worden verplicht om bij STAMM in te huren. Dat is het doel van flexibilisering van het budget.

Mevrouw SMITH vraagt of de provincie zo niet op de stoel van de uitvoerder gaat zitten. Het is aan Zorgbelang Drenthe om te bezien waar het deskundigheid vandaan kan halen.

Mevrouw HAARSMA wil niet op die stoel gaan zitten. De provincie krijgt echter vragen van instellingen die geld willen om expertise binnen te halen. Die vragen moet het college toch beoordelen?

De VOORZITTER vraagt om niet meer voorbeelden te noemen. De gedeputeerde gaat bovendien nog met de instellingen en organisaties praten over het flexibele deel van het budget.

Mevrouw HAARSMA vindt het een groot misverstand dat de provincie het plattelandsbeleid weggeeft. Dat is juist hét speerpunt van de provincie. De BOKD is daarbij de instelling, die bovendien voortreffelijk werkt.

Bij afronding van het project Veuruutzicht is de BOKD inderdaad geprezen door het college. Alle gemeenten zijn bezig met het organiseren van dergelijke projecten. Daar ligt een uitgelezen kans voor de BOKD om aan projecten te komen.

Het verschil met Mensen in het Middelpunt is dat nu beter langjarige contracten afgesloten kunnen worden. Dat biedt veel kansen.

In de concept-Sociale Agenda is gekozen voor "Mijn beweging" en sport. Er ligt een relatie tussen topsport en breedtesport, maar het college gaat niet over de uitvoering van breedtesport. In Drenthe moeten zo veel mogelijk mensen de gelegenheid krijgen om te bewegen, via verenigingen of anderszins. Het college wil een verbinding leggen met sport en gemeenten via de verenigingsstructuur. Er moeten honderd combinatiefunctionarissen komen bij gemeenten en scholen. Die komen werken bij de gemeenten en moeten een verbinding leggen tussen verenigingen, onderwijs en na- en buitenschoolse opvang. Drenthe beweegt! is een campagne, die na de zomer wordt geëvalueerd.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw SMITH herhaalt enkele vragen. Komt "Mijn omgeving" terug als vijfde speerpunt in de concept-Sociale Agenda? Waarom wordt het nog vermeld in de Voorjaarsnota? Zit bij het bedrag van € 1,2 miljoen ook cultuur en recreatie? Worden de honderd combinatiefunctionarissen door het Rijk betaald?

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat de combinatiefunctionarissen door Rijk, provincie en gemeenten worden betaald. Geld voor cultuur komt altijd uit de cultuurpot. De andere vragen zijn volgens spreekster al uitvoerig beantwoord.

Mevrouw GOUDRIAAN hoopt dat de staten eind 2008 een visie hebben in verband met de Sociale Agenda.

Mevrouw MASTWIJK herhaalt de vraag of de breedtesport gebaat is bij het uitsmeren van het bedrag over vier jaar. Is er al zicht op andere topsportevenementen in Drenthe? Het idee van mevrouw Pannekoek om niet alle instellingen met eenzelfde percentage te korten valt in goede aarde. Heeft de BOKD na de korting nog kansen voor een goede ontwikkeling of houdt het te weinig mensen over? Wie beoordeelt de criteria bij de waarderingssubsidie? Wie bepaalt welke organisaties daarvoor in aanmerking komen?

De VOORZITTER stelt het college voor de opmerkingen van mevrouw Mastwijk mee te nemen. De belangrijkste punten van discussie zijn: rol en taken van de provincie, "Mijn omgeving", vrijwilligerswerk en mantelzorg, basispakket organisaties, gemeentelijke allianties, flexibilisering van de budgetten en sport.

8. Concept-Culturele Agenda 2009-2012, toegezonden bij brief van gedeputeerde staten van 29 mei 2008, Concept-Beleidsinstrumenten Sociale en Culturele Agenda 2009-2012

Spreekrecht

De heer EUVING, voorzitter K&C Drenthe, noemt de concept-Culturele Agenda onzorgvuldig, ondoordacht, ongeloofwaardig en onbegrijpelijk.

Onzorgvuldig. De krant was na een persconferentie de boodschapper van 40% korting in 2012. Het abonnement op de statenstukken gaf meer informatie, maar pas op 9 juni kwam formeel bericht. De gevoelens van de medewerkers na dat eerste weekeinde zijn: woede, teleurstelling, onbegrip, miskenning. Weet het provinciehuis iets af van de praktijk en wat er op de werkvloer gebeurt? Weet het provinciehuis hoe succesvol K&C op haar terrein het provinciale cultuurbeleid tot nu toe vormgeeft?

Het bestuur van K&C deelt die gevoelens volledig en heeft waardering voor hoe de directeur de situatie managede. Dit bestuur is ruim tien jaar geleden door het provinciale bestuur gevraagd om de rotzooi van de door de provincie afgedwongen fusie op te ruimen. Dat is gebeurd met rust, maar de afwikkeling was pas drie jaar geleden achter de rug. In die rust kon het provinciale beleid door K&C op de haar betreffende terreinen zeer succesvol en professioneel worden verwezenlijkt. Dat gebeurde op de achtergrond, passend bij een ondersteunende instelling, maar steeds met uitvoerige verantwoording en informatie aan de staten. De cliënten staan voorop. De nota miskent de prestatie van K&C. Die prestatie ziet men elders in het land wel.

Ondoordacht. De reacties op de zeer ingrijpende nota moeten voor 1 augustus binnen zijn. Hoe denkt het college dat dit in deze periode mogelijk is voor de cliënten van de ondersteunende instellingen? Ook voor het K&C-bestuur is dat al ondoenlijk. Doe mee, denk mee, zo vraagt het college, maar wel in de vakantieperiode voor 1 augustus. Uitstel tot 15 september is wel het minimum.

Ongeloofwaardig en onbegrijpelijk. "De essentie is dat door duidelijke doelstellingen van onze programma's maatschappelijke organisaties meer ruimte krijgen om hun professionele kennis te benutten. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om meer gebruik te maken van het zelf organiserend vermogen en (de) creativiteit (van de instellingen)." Gelet op de praktijkervaringen van de laatste jaren stemt deze stelling van het college tot vreugde.

Verrassend is ook het voornemen van het college zich minder met de hoe-vraag te bemoeien en om een minder bureaucratische afwikkeling voor te staan. Juist op al deze punten liep het de laatste paar jaar tussen K&C en het ambtelijk apparaat stroef. Van Saulus naar Paulus is dus ook in het provinciehuis mogelijk.

Er wordt niet op de bestaande systematiek doorontwikkeld. Toch wordt pas een paar jaar gewerkt met prestatiesubsidies. In plaats van het doorontwikkelen en het verbeteren van die processen, met minder nadruk op beheersing en controle, wordt een nieuwe systematiek ingevoerd. De projectmatige aanpak wordt los van werkelijkheid en consistentie als alleenzaligmakend gepresenteerd, passend bij de zapcultuur en de waan van de dag.

De voorgestelde projectmatige methode leidt tot kortetermijnpolitiek. De continuïteit en de consistentie in het beleid komen onder druk te staan, met fatale gevolgen voor organisaties en inhoud van beleid. De voorgestelde werkwijze geeft minder ruimte aan de maatschappelijk ondernemende instellingen en leidt tot meer macht voor het ambtelijke apparaat. De ambities in de nota zijn hoog en worden mooi beschreven. Er wordt echter niet of onvoldoende aangesloten bij het bestaande. Ook wordt niet doorontwikkeld om de doelen te bereiken. Er komen nieuwe netwerken, nieuwe structuren en afbraak van het bestaande, terwijl er juist passend bij de Drentse schaal allerlei verbanden zijn ontstaan.

Veel overleg wordt aangekondigd als het gaat om cultuureducatie en participatie, maar de organisatie die in opdracht van de provincie daaraan een groot en succesvol aandeel heeft geleverd, wordt niet genoemd.

De mooie woorden en fraaie doelstellingen staan in schril contrast met de uitwerking. Hoewel het woord niet in de nota staat, heeft het er alle schijn van dat vooral onder de projectmatige verpakking een bezuiniging schuil gaat voor die instellingen die werken voor mensen in de immateriële sfeer. De mens lijkt uit het middelpunt te zijn verdwenen. Het beleid versteent letterlijk.

Is K&C bang voor veranderingen? Nee, het wil blijven leren en doorontwikkelen en innoveren. Wat wil K&C? Als professional serieus genomen worden, om samen met de provincie op vertrouwensbasis als partners te komen tot het enige doel: een stimulerend, innovatief en breed gedragen cultuurbeleid in deze mooie provincie.

De heer ZIENGES noemt K&C Drenthe ondernemend en actief. Nu lijkt in een wat zure bijdrage de angst voor flexibilisering te overheersen. Liggen hier ook geen kansen?

De heer EUVING ontkent dat zijn bijdrage zuur is. Er spelen echter de nodige gevoelens van frustratie bij de organisatie. K&C Drenthe is immers in tien jaar tijd uit een diep dal opgeklommen naar een succesvolle situatie.

K&C Drenthe is niet bang. Uit de agenda blijkt echter niet dat de korting van 40% goedge maakt wordt door een overeenkomstig aantal projecten in de markt te zetten.

De heer DIJKSTRA is van mening dat K&C Drenthe al heel goed bezig is in het flexibele deel. Het is dan ook verrassend dat hier toch problemen rijzen. Wat zijn de concrete gevolgen van de korting voor deze organisatie?

De heer EUVING schat dat 40% overeenkomt met zes ton minder en dus zes medewerkers minder.

De heer REIJERS, Drents Plateau, vindt dat marktwerking de boel scherp houdt en nieuwkomers de ruimte geeft voor nieuwe ideeën. De randvoorwaarden moeten zijn: zorgvuldigheid, gelijke kansen, goed opdrachtgeverschap en meerwaarde voor sector, infrastructuur en afnemers. Een balans dus tussen behoud en vernieuwing. Met de agenda wordt voor Drents Plateau voor het eerst marktwerking geïntroduceerd.

De inhoudelijke keuzes in de agenda vallen goed. Het huidige beleid wordt voortgezet met versterking waar het nodig is, vooral bij educatie. Op die keuzes wordt schriftelijk dieper ingegaan na consultatie van de achterban van Drents Plateau.

Drents Plateau zit in een proces van verdere verzakelijking van de organisatie en een meer klantgerichte werking. Daarin wordt fors geïnvesteerd met eigen middelen, in mensen, in opleiding van eigen personeel, in de structuur om op vragen van buiten in te spelen en in instrumenten, projectmanagement en relatiebeheer. Nog in 2008 wordt de slag gemaakt naar een proactieve organisatie die goed luistert naar de klant.

In de Cultuuragenda introduceert het college het functioneren als marktpartij in een concurrerende omgeving als nieuw element. Dat gebeurt al op korte termijn, met 2009 als overgangsjaar. Midden 2009 moet bekend zijn wat marktwerking inhoudt, hoe het verloopt en met wie. Daar hebben de betrokken organisaties dus krap een jaar voor. Dat vraagt om meer flexibiliteit in geest, organisatie en personeel. Drents Plateau is enkele jaren geleden in het leven geroepen door de staten als organisatie met een ambtelijke rechtspositie (B3). Dat maakt het onmogelijk om naar de gevraagde flexibiliteit toe te werken. Met het college moet hiervoor een oplossing gevonden worden, maar dat kan zeker niet voor midden 2009.

Marktwerking kan een bedreiging zijn, maar kan ook kansen bieden. Een organisatie kan kijken wat het andere werkvelden te bieden heeft. Dan zijn zorgvuldigheid, goed opdrachtgeverschap en gelijke kansen van belang. Zo is bij de cultuureducatie de erfoededucatie variabel en kunst- en media-educatie vast. Dit neigt naar ongelijkheid. Wat is de consistentie op dit punt?

Bijzondere aandacht verdient de infrastructuur van de erfoedsector. Die kent nu een paar grote instellingen en tientallen kleine instellingen, voornamelijk door vrijwilligers gerund. Kenmerk daarvan is samenwerking omdat alle hetzelfde belang dienen: behoud en ontwikkeling van erfoed. Als daarbij commerciële belangen gaan spelen, kan dat grote gevolgen hebben voor de samenwerking. Marktwerking moet de infrastructuur versterken en niet afbreken.

Het Drents Plateau ziet marktwerking met vertrouwen tegemoet, maar een korting van 40% is te ingrijpend. Dat zal meer tijd vergen.

Mevrouw PANNEKOEK vraagt of het Drents Plateau in de afgelopen vier jaar van de stimulerende marktkorting verschoond is gebleven.

De heer REIJERS antwoord ontkennend.

Mevrouw PANNEKOEK merkt op dat het vreemd is dat een jaar te kort is voor het Drents Plateau om zich meer op de markt te richten. Daar had men al sinds de introductie van de stimulerende marktkorting mee bezig moeten zijn.

De heer REIJERS herhaalt dat de belemmering voor de marktwerking vooral in de rechtspositie zit en in het aantrekken en afstoten van personeel.

De heer VESTER heeft "Cultuur als magneet" met plezier gelezen. Twee aanvullingen lijken echter nodig op deze Culturele en Museale Agenda. De regering is van zins om de toegang tot rijksmusea voor de jeugd tot 12 jaar gratis te maken. Er zijn onderhandelingen over compensatiemaatregelen voor niet-rijksmusea. Wat is er in dit verband mogelijk voor de Drentse musea en zeker voor musea die bij de museumvereniging aangesloten zijn?

In de huidige subsidiesystematiek valt de individuele kunstbeoefenaar buiten de boot. Waarom wordt er niets gedaan aan talentontwikkeling, bijvoorbeeld met een stipendium?

De provincie wil elk jaar topsportevenementen organiseren. Waarom ook geen "topcultuurevenementen", zoals Go China! in Drenthe?

Op bladzijde 22 staat dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor lokale en regionale musea. Zijn er al contacten tussen Museum De Buitenplaats en de gemeente Tynaarlo? Is dit museum wel bovenlokaal te noemen?

De heer KUIPERS wijst op de wens van gemeenten om meer en in een vroeger stadium met de provincie in gesprek te komen. Die wens wordt ingewilligd in de Culturele Agenda.

Daarbij moet het college het volgende meenemen. Er wordt te veel voortgeborduurd op het bestaande. De drempel voor jongeren is erg hoog. Ook moet er extra aandacht besteed worden aan amateurkunst. Ook mag er een pondje extra cultuureducatie bij.

Wat is de reden voor het lijstje met slechts vijf musea, zodat veel belangrijke musea er niet op staan? Welke afwegingen bestaan daarvoor? Hoe worden musea die niet op de lijst staan lokaal opgepakt? De allianties met de gemeenten zijn positief, ook al zijn die er nog niet. De regie moet dan wel bij de provincie liggen.

Marktwerking moet niet tot uniforme bezuinigingen leiden van 20% tot 40%. Per organisatie moet bekeken worden wat de effecten zijn, met als goed voorbeeld het Drents Plateau.

Het is opvallend dat de inspraakperiode in de zomervakantie valt. Het college wordt ernstig verzocht om de termijn minimaal met een maand te verlengen.

Het Drents Plateau neemt een bijzondere positie in omdat de staten daar een tijd geleden een aantal ambtenaren naar hebben overgeheveld. Dat betekent dat marktwerking niet kostenreducerend uitpakt.

De heer HEMSTEEDE sluit zich aan bij de vraag naar verlenging van de inspraaktermijn met een maand. De agenda mist aandacht voor de kunstenaar, zoals ook de heer Vester heeft gezegd.

Er is een langetermijnvisie op kunst en cultuur nodig. Voor gemeenten gaat kunst toch vooral over sociale cohesie? Waar richt de provincie zich echter op? Daarbij moet niet naar alleen de eigen cultuur en Drentse identiteit worden gekeken. Er mag meer aandacht komen voor internationale cultuur.

De heer VESTER vraagt wat bedoeld wordt.

De heer HEMSTEEDE doelt op NOA en dergelijke.

De Noordelijke Rekenkamer vraagt aandacht voor onderbouwing van gemaakt keuzes en evaluatie van de bevindingen. Komen die voldoende in het stuk terug? Bij de "Kunst van het combineren" zijn de bevindingen van de afnemers van de culturele instellingen toch niet geëvalueerd? Hoe kan er dan nieuw beleid neergezet worden?

Het Noordelijk Convenant Cultuur, een half jaar lang een lobbydocument, komt bij de podiumkunsten en BKV terug. Dan gaat het toch niet om lobbyen, maar onderbouwing van keuzes? Dit roept vraagtekens op over de prioritering.

Eerder heeft de gedeputeerde toegezegd dat bij behandeling van de Cultuurnota duidelijk wordt hoe gelden van Rijk, cultuurfondsen en gemeenten verbonden worden voor een beleid voor Drenthe. Hoe gaat dat er voor de basisinfrastructuur uit zien, nu de Raad voor Cultuur anders heeft geadviseerd over de gelden daarvoor?

In de concept-Culturele Agenda is sprake van een marktkorting. De stimulerende marktkorting is een beleidsperiode lang toegepast. Ook de komende periode wil het college het budget verlagen om oriëntatie op de markt opnieuw te stimuleren. Is die oriëntatie dan niet gelukt? Of is het een kwestie van doortrekken van succes? De instellingen zijn toch unaniem van mening dat meer marktwerking afbreuk doet aan hun functioneren? Hoe verklaart de gedeputeerde dit?

In het stuk over beleidsinstrumenten staat dat de allianties leidend zijn voor inzet van de subsidies. De praktijk moet echter nog laten zien hoe dat uitpakt. Waarop zijn de algemene keuzes van de provincie gebaseerd? Bij de festivals stelt de provincie voor om minder bij te dragen als een gemeente vaker festivals organiseert. Geldt dat ook voor een museum in een gemeente: hoe langer het bestaat, hoe meer de gemeente moet betalen? Zo nee, vanwaar dat verschil in aanpak?

Mevrouw PANNEKOEK vindt de voorstellen op bladzijde 5 van de agenda prima. Ook het idee om samen met de gemeenten een Culturele en Museale ontwikkelingsagenda op te stellen valt in goede aarde.

De voorgestelde aanpak van cultuureducatie, met hulp aan scholen bij definitie van de cultuurvraag en hulp aan gemeenten om het netwerk van de culturele instellingen in contact met scholen te brengen, is een goede vertaling van vraagsturing. Dat vraagt om een heel andere rol van kunst en cultuur. Wie bewaakt daarbij de kwaliteit van het aanbod?

In een expertmeeting is naar voren gekomen dat de provincie een taak heeft bij het in contact brengen van professionals en getalenteerde amateurs. Die wisselwerking brengt nieuwe expertise bij orkesten en koren en kan het niveau van de amateurkunsten opkrikken.

De BKV-gelden (beeldende kunst en vormgeving) gaan naar Emmen en Assen, met onbekende gevolgen voor de andere gemeenten in Drenthe. Krijgen Emmen en Assen een verzorgingsgebied toegewezen of is het geld alleen voor deze twee steden? Behalve de rijksbijdrage is er toch ook sprake van een provinciale bijdrage? Trekt de provincie zich hierbij terug of kunnen ook andere gemeenten dan Emmen en Assen iets doen aan hun beeldkwaliteit?

Voor verbetering van het museale bestel worden een aantal prima mogelijkheden genoemd in de agenda. De provincie is hoofdverantwoordelijk voor het Drents Museum en medeverantwoordelijk voor vier andere musea. Dat is een goede lijn.

Bij de exploitatieverhoging en nieuwbouw van het Drents Museum is al afgesproken dat de provincie niet meer bijbetaalt aan topevenementen. Voor de vier andere musea komt er een netwerk van ondersteuning, waarmee alle musea in Drenthe een impuls voor verbetering krijgen. Daarbij helpt ook de museumconsulent en meer samenwerking tussen professionals en kleinere organisaties.

Het project Versterking museumbestel Drenthe, met een meerjarige aanpak, een aantal collectieve projecten en oprichting van een museumplatform, wordt met belangstelling tegemoet gezien.

Door de vele fusies van kerken komen diverse kerken in kleine dorpsgemeenschappen leeg te staan in Drenthe. Om deze "landmarks" te behouden, bijvoorbeeld met nieuwe bestemmingen, kunnen kerkgenootschappen terecht bij de stichting Oude Drentse Kerken van Het Drentse Landschap.

Spreekster overweegt bij behandeling van de Voorjaarsnota een motie in te dienen waarin het college gevraagd wordt om met Het Drentse Landschap, Drents Plateau en de stichting te overleggen over een goede ondersteuningsstructuur voor de vele vrijwilligers in de kerkgenootschappen. De vraag is dus niet om geld in restauratie van kerken te stoppen.

Mevrouw KAAL vraagt hoe het pleit voor basispakket en differentiatie in korting te rijmen valt met de steun aan de stimulerende marktwerking.

Mevrouw PANNEKOEK meldt dat de overwegingen van de VVD-fractie over de beleidsinstrumenten, zoals ingebracht bij de Sociale Agenda, ook voor de Culturele Agenda gelden. Na bepaling van het basispakket moet het flexibele deel worden bepaald.

De heer DIJKSTRA vindt de gedachte van de heer Vester leuk om de Drentse musea vrij toegankelijk te maken voor jeugdigen tot 12 jaar. Ook het idee om de inspraaktermijn met een maand te verlengen verdient steun.

Mevrouw PANNEKOEK vertelt al eerder gezegd te hebben dat de inspraakperiode slecht gepland is. Is de heer Dijkstra ook nog benieuwd naar de reactie van het college, want misschien komen de ambtenaren op het provinciehuis met de tijd in de knel?

De heer DIJKSTRA vindt dat zorgvuldigheid voorop staat.

De motie die mevrouw Pannekoek aankondigt, valt in goede aarde.

Het is goed dat de staten aan bod zijn om het werk van de commissies Ladders en Van der Tuuk van een oordeel te voorzien. Plezierig is dat "Cultuur als magneet" de economische aantrekkelijkheid van Drenthe kan verhogen. Cultuur is ook toegevoegde waarde bij wonen, werken en ondernemen. Cultuur zorgt ook voor samenhang binnen de Drentse identiteit. Een zorg is echter dat extra regels bedacht moeten worden om organisaties en instellingen voor subsidie in aanmerking te laten komen. Die moeten dan ook de tijd krijgen om te leren hoe de economische component mee te nemen.

De hoofddoelen van de nota worden onderschreven, evenals de verdergaande samenwerking met de gemeenten. De voortzetting van de zakelijke benadering is goed. Toch is een pas op de plaats nodig om de eventuele schadelijke gevolgen in kaart te brengen voor de culturele en museale infrastructuur. Het werk van de afgelopen jaren moet immers versterkt worden in plaats van afgebroken.

De provincie wil graag inzetten op bovenlokale culturele activiteiten. Wat is daarbij doorslaggevend? Het aantal bezoekers? Herkomst van bezoekers? Promotionele en marketingtechnische uitstraling? Is het theater in Borger-Odoorn bovenlokaal of niet?

Bij de musea valt te leven met de voorkeurspositie van vijf musea. Wel wordt meer initiatief verwacht bij de professionaliseringsregeling. Er moet meer kennis, professionaliteit, gastheerschap en meer samenwerking komen en uiteindelijk dus ook meer kwaliteit.

Op bladzijde 21 is sprake van de regionale omroep. Gemeld wordt dat afwegen en toekennen van programmasubsidies centraal gecoördineerd zal worden. Wat is het alternatief? Dit is toch een provinciale taak?

De heer MUNNIKSMER merkt op dat, net als bij behandeling van de concept-Sociale Agenda, opmerkingen zijn gemaakt over flexibilisering, marktwerking en dergelijke. Daarover is al voldoende gezegd bij die behandeling.

De heer KUIPERS vraagt naar een overzicht van de flexibilisering in de afgelopen jaren en hoe daarvan gebruik is gemaakt.

De heer MUNNIKSMER zegt dit toe.

Doel is dat instellingen moeten laten zien aan de bak te willen om activiteiten neer te zetten. Dat past in de ontwikkeling waarbij de overheid in relaties met instituten vooral activiteiten subsidieert. Het gaat

bovendien om een eerste, voorzichtig concept van de Culturele Agenda, dat nog onderwerp is van verdere discussie. Het college probeert bovendien, in lijn met In Communi, goed naar gemeenten te luisteren en daarmee allianties af te sluiten. Dat betekent niet het in ontvangst nemen van boodschappenlijstjes, maar een visie ontwikkelen over wat de provincie wil.

De aandacht voor de amateurkunsten moet doorontwikkeld worden. Dit is in het traject van Studio 13 aan de orde. Van belang daarbij is de opstelling van de gemeenten, ICO, CQ en Scala wat de functie van bijvoorbeeld K&C kan zijn.

De Rekenkamer heeft een aantal terechte opmerkingen geplaatst. Het college is dan ook van zins in de komende tijd minder kwantitatief te sturen en meer kwalitatieve toetsingselementen in te brengen, zoals visitatiecommissies.

De besluitvorming van het Rijk over cultuur in de komende periode is nog lang niet afgerond. De resultaten van de discussie over de Raad van Cultuur en die over de verschillende fondsen moeten nog verwerkt worden in de provinciale aanpak. Bij de BKV-gelden is in ieder geval duidelijk dat de provincie € 50.000,- meer krijgt dan voorheen. Bekend is tevens dat VNG en OCW afgesproken hebben de tweeverhedenbenadering van toepassing te verklaren. De gedeputeerde heeft die partijen al eens gezegd dat het niet alleen gaat om overhevelen van taken en gelden, maar ook om een tweede geldstroom. Gemeenten die van dit geld willen delen, moeten daarover in hun regio goede afspraken maken.

Bij festivals met een meer dan lokaal karakter moet ook de gemeente meebetalen. Voor sommige festivals kan gelden dat de provincie daarbij fors betrokken blijft in financiële zin. Andere festivals worden dan vooral gestimuleerd tot verdere ontwikkeling.

De discussie over cultuureducatie en de rol van K&C daarin moet zeker voortgezet worden.

Bij de talentontwikkeling bestaat er een gat tussen de centra voor de kunsten op lokaal terrein en de topstructuur. Dit punt moet aan de orde komen in het kader van Studio 13.

De door mevrouw Pannekoek aangekondigde motie over het behoud van oude Drentse kerken wil het college wel uitvoeren.

Het financieringsstelsel bij de regionale omroep ligt in principe vast. Toch wordt met enige regelmaat gevraagd of de provincie wil meebetalen aan omroepproducties. Een en ander moet transparant worden, zodat bekend is wat in zijn totaliteit in deze sector wordt besteed.

De gedeputeerde zegt toe de inspraaktermijn met een maand te verlengen tot 1 september 2008. Dat heeft consequenties, omdat de twee conceptagenda's dan het liefst in één commissievergadering afgehandeld moeten worden. Deze verschuiving zet dus druk op de verdere afhandeling.

Mevrouw KAAL denkt dat het college die druk ook zelf creëert door de agenda's in juni te presenteren.

De heer VAN DE BOER accepteert de door de gedeputeerde geschetste consequenties. De inspraak is echter van groot belang.

De VOORZITTER vraagt of dit betekent dat de commissie instemt met behandeling van de twee conceptagenda's in één commissievergadering.

De heer VESTER is voor verlenging van de inspraaktermijn, met alle consequenties.

Mevrouw KAAL ziet liever geen behandeling in één commissievergadering. De huidige behandeling van het concept biedt ook al amper ruimte voor discussie. De Voorjaarsnota, concept-Sociale Agenda en concept-Culturele Agenda verdienen meer tijd.

De heer HEMSTEEDE stelt een commissievergadering voor die een gehele woensdag beslaat, met de behandeling van de ene conceptagenda in de ochtend en de andere conceptagenda in de middag.

De heer KUIPERS vraagt in de planning rekening te houden met het gewicht van de twee agenda's.

De heer MUNNIKSMa herhaalt dat verlenging van de inspraaktermijn betekent dat de revisie van beide conceptagenda's in een hoger tempo zal moeten plaatsvinden. Het zou immers onverstandig zijn om die vlak voor kerst te behandelen.

De VOORZITTER zegt tijd te zullen maken in het programma van de commissie.

Mevrouw KLIP wijst erop dat de argumenten om vijf musea boven het maaiveld uit te tillen te vinden zijn op de bladzijden 22 en 23. Het heeft te maken met professionele aansturing, connectiebeleid en publieksbereik. Die zijn van groot belang voor de museale ruggengraat van Drenthe. Die worden dan ook wat in de schijnwerpers gezet, ook met het oog op de economische ontwikkeling.

Een en ander betekent niet dat die ongelimiteerd subsidie van de provincie ontvangen. Veenhuizen is bijvoorbeeld een rijksmuseum dat uitsluitend door het Rijk wordt bekostigd en krijgt dan ook alleen projectsubsidies van de provincie.

De overige musea worden niet aan de gemeenten overgelaten. De ondersteuningsfunctie van de musea blijft door de provincie bekostigd. Ook het professionaliseringstraject van € 50.000,- is voor rekening van de provincie. Het platform met netwerkfunctie moet er komen in samenwerking met de gemeenten. Bij alle bovenlokale aspecten is een rol voor de provincie weggelegd. Het college heeft inmiddels met alle kleine musea een gespreksronde gehad. Die kunnen zich goed vinden in het nieuwe traject.

De heer KUIPERS vraagt of het Hunebedcentrum inmiddels een erkend museum is.

Mevrouw KLIP antwoordt dat dit punt een paar weken geleden op een haar na gevild was.

Het college ziet, anders dan de heer Vester, de Buitenplaats wel als een bovenlokaal museum. De bovenlokale functie is aantoonbaar met de bezoekersaantallen. Hierop kan verder ingegaan worden als het traject Studio 13 is afgerond. De gemeente Tynaarlo heeft de inzet voor de gesubsidieerde arbeidsplaatsen bij het museum enorm verhoogd. De gemeente zal de Buitenplaats ook opnemen in haar nieuwe Cultuurnota.

Het idee om de musea in Drenthe gratis te maken voor kinderen zal bekeken worden. Via K&C lopen overigens al veel educatieprojecten. Daarnaast probeert de provincie kinderen het museum binnen te krijgen met Oktobermaand Kindermaand (inclusief de herfstvakantie), dat overigens een groot succes is.

De heer VESTER merkt op dat de Nederlandse Museumvereniging in onderhandeling is met het Rijk over een compensatieregeling in dit verband. De provincie moet dat in de gaten houden, zodat deze zaak eventueel in één keer te regelen is.

Mevrouw KLIP antwoordt dat het college sowieso alle ontwikkelingen bij het Rijk met argusogen volgt. De grotere musea in Drenthe voldoen aan de criteria voor de internationale NOA-component.

De provincie wil niet meer altijd meebetalen aan grote evenementen. Momenteel wordt geanalyseerd wat de economische spin-off van Go China! in Assen is, die in de miljoenen lijkt te lopen. De provincie heeft daaraan twee ton meebetaald. Het college is dan ook nog niet zover dat nooit meer meebetaald wordt aan grote evenementen van het Drents Museum.

De heer VAN DE BOER wijst erop dat een plaatselijke ondernemer het mogelijk heeft gemaakt dat de schooljeugd in Assen Go China! gratis heeft gezien.

Mevrouw KLIP antwoordt dat het erop lijkt dat de heer Van de Boer aan de opstelling van zijn fractie twijfelt.

TWEDE TERMIJN

De heer VESTER herhaalt de vraag naar een stipendium voor talentontwikkeling.

De heer HEMSTEEDE mist een reactie op de opmerking dat het college verdere marktwerking stimuleert terwijl de instellingen zeggen dat het afbreuk doet aan kennis, samenhang en continuïteit van de netwerken.

Mevrouw PANNEKOEK vraagt of bij de BKV de provincie voorwaarden gaat stellen aan de cofinanciering. Anders komen de tien gemeenten naast Emmen en Assen toch niet aan bod?

De heer MUNNIKSMa wil de zomer gebruiken om na te denken over het koppelen van talentontwikkeling aan stipendia. Het verstrekken daarvan ligt overigens in eerste instantie bij anderen.

Complete afbraak van culturele instituties is natuurlijk niet het doel. Die moeten in de dunne infrastructuur van Drenthe voldoende ruggengraat hebben om marktwerking en flexibilisering een plek te geven. Dat wordt in de komende periode voor iedere instelling afzonderlijk uitgewerkt.

Wat de BKV betreft moeten de gemeenten gestimuleerd worden in gesprek te gaan. De koepelorganisaties hebben immers met het ministerie afgesproken dat het voortaan bij de gemeenten ligt. De vrijvallende cofinanciering kan gebruikt worden om eventuele gaten in te vullen. Meer in het algemeen geldt dat wie verantwoordelijkheden naar zich toe trekt, die ook moet willen dragen.

De heer VESTER herhaalt de vraag naar topcultuurevenementen analoog naar topsportevenementen.

De heer MUNNIKSMa verwijst naar het antwoord van mevrouw Klip.

De VOORZITTER stelt vast dat budgettering, marktwerking, samenwerking met de gemeenten, aandacht voor amateurkunst, kwalitatieve toetsing, afstemming met rijksbeleid, de festivals, cultuureducatie, BKV-gelden, talentontwikkeling, behoud van de Drentse kerken, internationale samenwerking, extra subsidie voor RTV-Drenthe en gratis toegang van musea voor kinderen de thema's van de discussie waren.

9. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

10. Sluiting

De VOORZITTER sluit om 12.51 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn van 17 september 2008

, voorzitter

, commissiegriffier

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn, gehouden op 11 juni 2008 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 23 De heer MUNNIK SMA zegt een overzicht toe van de in de vorige beleidsperiode bereikte resultaten met flexibele marktwerking in de cultuursector.
- 24 De heer MUNNIK SMA zegt toe de inspraaktermijn voor de Concept-Sociale Agenda en Concept-Culturele Agenda te verlengen tot 1 september 2008 (was 1 augustus).

Lijst van toezeggingen Statencommissie Cultuur en Welzijn
(bijgewerkt tot en met statenvergadering van 25 en 26 juni 2008)

Nr.	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Afdoening	✓
1.	05-12-2007 SC CW	Mevrouw HAARSMA zegt toe de commissie het projectvoorstel om te komen tot een plan voor de verbetering van de kwaliteit van het basisonderwijs zo spoedig mogelijk te zullen toezenden.		
2.	23-01-2008 SC CW	Mevrouw HAARSMA zegt toe dat de staten begin maart de evaluatie van het project "Drenthe beweegt!" zullen ontvangen.	CW 21-05-2008: wordt begin september	
3.	23-01-2008 SC CW	Mevrouw HAARSMA voorziet de commissie eind maart van de evaluatie van Mensen in het Middelpunt.	CW 21-05-2008: wordt opgenomen in brief bij Sociale en Culturele Agenda	✓
4.	05-12-2007 SC CW	De heer MUNNIKSMA zegt toe dat het college binnenkort een culturele POP-kaart zal uitbrengen.		
5.	05-12-2007 SC CW	De heer MUNNIKSMA zegt toe de doorontwikkeling van de Drentse Muziek Maatschappij de komende drie jaar financieel te zullen ondersteunen.		✓
6.	21-05-2008 SC CW	Mevrouw HAARSMA zegt toe de commissie te zullen informeren over de resultaten op het gebied van de multifunctionele dienstencentra.		
7.	21-05-2008 SC CW	Mevrouw HAARSMA zegt toe de commissie schriftelijk te zullen informeren over de doorstroming van arbeidsgehandicapten naar de arbeidsmarkt.		
8.	11-06-2008 SC CW	De heer MUNNIKSMA zegt een overzicht toe van de in de vorige beleidsperiode bereikte resultaten met flexibele samenwerking in de cultuursector.		
9.	11-06-2008 SC CW	De heer MUNNIKSMA zegt toe de inspraaktermijn voor de Concept-Sociale Agenda en Concept-Culturele Agenda te verlengen tot 1 september 2008 (was 1 augustus).		
		Lange termijn		
1.	04-07-2007 PS	Mevrouw HAARSMA zegt toe het idee van een leerstoel zorg-economie in haar gesprekken met de onderwijs- en kennisinstellingen te zullen meenemen.		

2.	20-06-2007 SC CW	Mevrouw KLIP zegt toe bij de gemeente Tynaarlo te zullen aandringen op verhoging van de financiële bijdrage voor De Buitenplaats.		✓
3.	23-01-2008 SC CW	De heer BAAS zegt toe dat de functie van subsidiemakelaar vóór het zomerreces wordt ingevuld.		
4.	21-05-2008 SC CW	De heer MUNNIK SMA zegt toe bij de evaluatie van de provinciale monumentenverordening een lijst met bezwaarschriften te voegen.		
		Moties		
1.	14-03-2007 PS	PS hebben het college van gedeputeerde staten verzocht het Drents Plateau in staat te stellen het tijdschema te versnellen door € 200.000,- extra ter beschikking te stellen voor aanstelling van personeel en na te gaan op welke wijze het provinciaal apparaat in staat kan worden gesteld om tot de gewenste versnelling te komen en daarover zo nodig nader overleg met PS te plegen (motie M1).		
2.	04-07-2007 PS	Subsidiëring breedtesport in relatie tot topsportevenementen; nader voorstel over wijze van steunverlening (motie M3).		✓
3.	04-06-2008 PS	PS verzoeken GS om inzake de theatervoorstelling "Gegijzeld" het subsidieverzoek hiervoor bij wijze van uitzondering opnieuw te laten beoordelen door de Adviescommissie Actieplan Cultuurbereik, constructief in te spelen op eventuele initiatieven ter bevordering van de verwerking van de gijzeling in Bovensmilde en de staten beargumenteerd te informeren over de beslissing (motie M2).		
4.	25/26-6-2008 PS	PS dragen GS op: - met het herinneringscentrum en het Rijk in gesprek te gaan over de vernieuwende invulling van het historische landschap, waaronder de woning van de voormalig kampcommandant en van het herinneringscentrum en het herinneringscentrum te vragen een op geld te zetten plan hiervoor te ontwikkelen; - voor deze invulling gedurende de periode van de looptijd van de nieuwe Culturele Agenda een jaarlijks bedrag van vooralsnog € 100.000,- te reserveren en definitief over deze bijdrage te besluiten op het moment dat het plan van het herinneringscentrum gereed is (motie M5).		
5.	25/26-6-2008 PS	PS dringen er bij GS op aan een onderzoekopdracht te formuleren voor een onderzoek waaruit moet blijken of de ambtelijke organisatie in staat is haar nieuwe rol te vervullen o.a. voor wat betreft de afhandeling van subsidies en aanbesteding. Onafhankelijk onderzoek in te laten stellen (onderzoeksbureau of extern) zodat PS bij de besluitvorming over de verdere flexibilisering van budgetten van preferente organisaties inzicht hebben of de provinciale organisatie daarvoor voldoende is toegerust (motie M16).		

6.	25/26-6-2008 PS	PS dringen er bij GS op aan om in overleg met Drents Landschap en Drents Plateau te komen tot een vangnetconstructie ten behoeve van het behoud van kerkgebouwen en de benodigde middelen daarvoor op te nemen in de begroting 2009 (motie M17).		
7.	25/26-6-2008 PS	PS verzoeken GS om in overleg te gaan met gemeenten en ROC's om probleemjongeren tussen 18-23 jaar in Drenthe te inventariseren en om samen met gemeenten te onderzoeken of een speciale jongerenopvang tot de mogelijkheden behoort (motie M18).		
8.	25/26-6-2008 PS	PS verzoeken GS om te stimuleren dat de basisscholen in Drenthe gebruik maken van het project Klasse!kas om de financiële weerbaarheid van kinderen in Drenthe te vergroten (motie M22).		